

آزمون آسکی

OSCE

آزمون آسکی (OSCE)

مقدمه

آزمون بالینی و عینی ساختارمند یا آزمون آسکی به عنوان ابزار سنجش شایستگی دانشجویان و پزشکان به کار گرفته می شود. این آزمون در حقیقت روشی است برای سنجش کفایت بالینی در پزشکی. آزمون آسکی مزایایی بر روش های سنتی دارد اما در برنامه ریزی و اجرای آن می بایست با دقت عمل نمود تا بتوان از فواید آن کاملاً بهره برد.

این روش برای اولین بار در سال ۱۹۷۵ توسط دکتر هاردن و همکارانش ابداع شد پس از آن این روش سنجش در بسیاری از دانشکده های پزشکی مورد استفاده و اقبال قرار گرفت. کشورهایی مانند انگلیس، اسکاتلند، استرالیا، آفریقای جنوبی، نیجریه، هلند، کانادا و آمریکا از این آزمون در برنامه های آموزشی معمول استفاده می کنند.

این امتحان امروزه یکی از اجزای امتحانات معتبری مانند USMLE می باشد. کالج سلطنتی کانادا از امتحان آسکی به عنوان یک روش استاندارد برای ارزشیابی دانشجویان پزشکی خارجی استفاده می کنند.

روش تهیه ی یک امتحان آسکی

برای برنامه ریزی جهت تهیه ی امتحان آسکی از یک سو می بایست اهداف دوره مانند گرفتن تاریخچه، معاینه ی فیزیکی، آموزش بیمار، شرح و تفسیر نتایج و آزمایش، حل مسئله، تسلط بر فعالیت های عملی و از سوی دیگر عناوین درسی را که می توان بر اساس تخصص ها و یا سیستم های مختلف بدن دشته بندی نمود در نظر گرفت.

زمان هر ایستگاه برای آزمون آسکی

تصمیم گیری در مورد زمان هر ایستگاه به موضوع و توانایی که مورد سنجش قرار می گیرد بستگی دارد اگرچه زمان پیشنهاد معمولاً بین ۴ تا ۱۵ دقیقه است اما اغلب اوقات، ۵ دقیقه انتخاب می شود. در امتحان آسکی گاه از ایستگاه های پیوسته نیز استفاده می شود به این صورت که هر قسمت از سؤال در یک ایستگاه مطرح می شود، در یک ایستگاه تاریخچه گرفته می شود و در ایستگاه بعدی ادامه ی سؤال مطرح می شود. قبل از تنظیم زمان می بایست از مناسب بودن زمان هر ایستگاه برای سؤال طرح شده، اطمینان حاصل نمود.

تعداد ایستگاه ها برای آزمون آسکی

تعداد و زمان اختصاص داده شده به هر ایستگاه تعیین کننده ی طول مدت امتحان است. اگر امتحانی با ۲۰ ایستگاه ۵ دقیقه ای طراحی شود، در حقیقت طول مدت امتحان یک ساعت و چهار دقیقه خواهد بود چنین امتحانی امکان سنجیدن توانایی دانشجویان را فراهم می آورد. امتحان آسکی با ۲۰ ایستگاه از پایانی قابل قبولی برخوردار خواهد بود حداقل تعداد ایستگاه ها در یک آزمون آسکی ۱۲ ایستگاه است.

همکاران و امتحان گیرنده ها در آزمون آسکی

در برنامه ریزی امتحان آسکی می بایست به تعداد افرادی که برای برگزاری امتحان در دسترس هستند توجه داشته باشیم جهت برگزاری این امتحان می توان از اساتید جوان نیز همانند اساتید باسابقه بهره گرفت. بهتر است افراد امتحان گیرنده از رشته های مختلف و گرایش های متفاوتی بوده، با توجه به موضوع سؤال انتخاب شده باشند.

قبل از برگزاری می بایست نسبت به توجیه ناظرینی که در هنگام امتحان ما را همراهی می کنند اقدام شود آن ها می بایست نسبت به فرایند امتحان و ایستگاهی که در آن مشارکت دارند به خوبی آگاه شده باشند.

انواع رویکردها در آزمون آسکی

امتحان آسکی در حقیقت یک رویکرد کاملاً قابل انعطاف برای سنجش دانشجو می باشد و محدوده ی امکانات این نوع امتحان تنها ذهن برگزار کننده ی امتحان است در هر ایستگاه طراحی های مختلفی می تواند وجود داشته باشد و از ابزارهای سنجش متفاوتی نیز استفاده شود همانند فهرست واریسی و یا جدول رتبه بندی. برای انتخاب بهتر موضوعات در ایستگاه ها، می توان با افرادی که از قبل این نوع امتحان را برگزار نموده اند یا با افراد متخصص در هر رشته تبادل نظر کرد.

در طراحی یک ایستگاه باید فرایند کار برای ناظر و دانشجو روشن و شفاف باشد، هدف آموزشی در زمان محدود هر ایستگاه قابل دستیابی بوده، موضوع طراحی سؤال با اهداف دوره منطبق گردد.

وقتی یک ایستگاه جدید طراحی می گردد، باید برای تعدادی از دانشجویان یا برخی از همکاران اجرا شود گاه تغییرات کوچکی در کلمات و یا فرایند کار، سبب شفافیت و نتیجه ی بهتر می گردد.

ساختار امتحان آسکی

اگر امتحان آسکی از قبل به خوبی برنامه ریزی شود، در روز برگزاری مشکلی وجود نخواهد داشت اساتید و دانشجویان می بایست به خوبی توجیه شده باشند. منابع و بیماران موردنیاز نیز باید با در نظر گرفتن تعدادی به عنوان ذخیره، برنامه ریزی شوند.

موقعیتی برای بازخورد یا آموزش فردی

ابتدای دوره بالینی در حقیقت زمانی است که مهارت های بالینی باید به صورت فشرده توسط دانشجوی پزشکی برای کل دوره ی طبابت آموخته شود. در حقیقت یاد گرفتن روش های صحیح در این دوره برای اجتناب از روش های غلط است و راه را برای یک زندگی حرفه ای سالم و عاری از عادات غلط هموار می سازد. امتحان آسکی فرصتی را برای تقویت انجام صحیح مهارت ها در زمانی که هنوز دوره آموزشی به اتمام نرسیده است فراهم می کند. برای مثال، در ایستگاهی که دانشجوی پزشکی یک معاینه ی بالینی مانند معاینه ی سینه را انجام می دهد فرصتی است برای اطمینان از آن که دانشجو می تواند با استفاده از روش صحیح، یک معاینه ی بالینی کامل را انجام دهد. در این شرایط خطای دانشجو برای انجام یک معاینه را می توان بلافاصله اصلاح نمود، خصوصاً در شرایطی که دانشجو در پایان هر ایستگاه بازخورد مناسب دریافت می کند.

راهبردی وجود دارد که می توان توسط آن به شکل موفقیت آمیزی آموزش فردی را با امتحان ادغام نمود، به طوری که بعد از اتمام ۵ دقیقه وقت ایستگاه، یک دقیقه جهت بازخورد به دانشجو اختصاص یابد. دانشجویان این بازخورد را یک تجربه ی یادگیری برجسته ذکر نموده اند. در واقع تعداد زیادی از دانشجویان زمانی که بازخوردی را در ایستگاه ها دریافت نکرده بودند و اساتید نقش فعالی نداشتند از این شیوه ناراضی بودند. تجربه ی برگزاری این نوع آزمون نشان داده است که رضایت دانشجویان با فعال تر بودن اساتید، بیشتر گردیده است.

فراهم نمودن یک ارزشیابی واقع گرایانه و منحصر به فرد

امتحان آسکی در حقیقت فرصتی برای یک ارزشیابی واقع گرایانه و چند بعدی است عملکرد گروهی از دانشجویان در یک ایستگاه مشخص و یا مجموعه ای از ایستگاه ها، می تواند نشانه ی قوت یا ضعف برنامه ی آموزش باشد. برای مثال عملکرد ضعیف دانشجو در یک ایستگاه خاص مثلاً معاینه نولوروژی، می تواند دلیلی جهت اضافه نمودن جلسه ی آموزش اختصاصی برای بهبود این مهارت توسط همان استاد باشد.

امتحان آسکی اجازه می دهد که دانشجویان شایستگی شان را در مهارت های بالینی، رفتاری و نگرشی در شرایط امتحان نشان دهند. در واقع در لزوم برگزاری این امتحان سؤال و تردیدی وجود ندارد.

تعیین استاندارد آزمون آسکی

تعیین استانداردها به روشی درست دارای اهمیت بسیار می باشد شایع ترین روش برای تعیین استاندارد آزمون آسکی، روش "آنگوف تغییر یافته" می باشد. مراحل این روش به اختصار در زیر آورده شده است.

الف) ابتدا حداقل قبولی یا آزمون دهنده ی لب مرزی توسط ۱۲ فرد خبره و یا بیش از آن تعریف می شود

ب) گروه فوق نظر می دهند که شانس قبولی آزمون دهنده ی لب مرزی در مورد هر سؤال در هر چک لیست چقدر است

ج) این گروه خبره، درباره ی علل قضاوت های خود با یکدیگر بحث می کنند

د) گروه، برای هر سؤال در هر فهرست واریسی، نظرات نهایی و بازنگری شده ی خود را پس از بحث و بررسی اعلام می کند

بنابراین محاسبات به این صورت خواهد بود:

نظرات خبرگان

تعیین ضرایب

محاسبه ضرایب